

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bassola Zoltán ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal, mint a Budapest Főváros Közigazgatási Hivatal Vezetőjének jogutóda alperes ellen gépjárműadó ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2006. szeptember 29-én kelt 11.K.31.086/2006/7. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 11.K.31.086/2006/7. számú jogerős ítéletét és az alperes 05-998/4/2005. számú határozatát - az első fokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az első fokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint első fokú és 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokon eljáró közigazgatási szerv az 1. forgalmi rendszámú személygépkocsira vonatkozó gépjárműadó fizetés alóli mentesség iránti felperesi kérelmet elutasította és kötelezte a felperest - 2005 évre - 8.400 Ft gépjárműadó fizetésére.

Az alperes a 05-998/4/2005. számú határozatában az első fokú határozatot helybenhagyta, érdemi döntését az 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban Gjt.) 2. § (1)-(5) bekezdéseiben és 5. §-ában foglaltakra alapította. Az alperes határozatát azzal indokolta, hogy a Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó Nyilvántartó és Választási Hivatal (továbbiakban Hivatal) adatszolgáltatásából megállapíthatóan 2005. január 1-jén a felperes tulajdonában állt a

3. és a 2. forgalmi rendszámú gépjármű. A felperes volt továbbá az üzemeltetője az 1. forgalmi rendszámú gépjárműnek is. A felperest a 2. forgalmi rendszámú gépjármű után saját jogán, a 3. forgalmi rendszámú gépjárműre pedig felesége súlyos mozgáskorlátozottsága miatt korábban már mentesítette a gépjárműadó fizetési kötelezettség alól. A 2. forgalmi rendszámú gépjárművét a felperes 2004. december 10-én eladta ugyan, de ezt csak 2005. április 4-én jelentette be, és az új tulajdonos is csak 2005. február 9-én íratta át a saját nevére a gépjárművet. Mivel a felperes a tulajdonosváltozással kapcsolatos bejelentési kötelezettségét határidőben nem teljesítette, az adómentességre vonatkozó szabályokat csak a 2. forgalmi rendszámú gépjárműre lehetett alkalmazni. Az 1. forgalmi rendszámú gépjárműre mentességet a felperes azért nem kaphatott, mivel az egy személynek csak egy gépjárműre adható.

A felperes keresetében az adóhatósági határozatok megváltoztatását, gépjárműadó fizetési kötelezettség alóli mentesítését kérte. A felperes azzal érvelt, hogy bejelentési kötelezettség nem terhelte, az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, a határozatok megalapozatlanok és jogszabálysértőek, mentesség iránti kérelme teljesítésének feltételei fennálltak.

Az első fokú bíróság a felperes bizonyítási indítványát és keresetét elutasította.

Az volt az első fokú bíróság jogi álláspontja, hogy az alperes tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett, érdemi döntése megalapozott és jogszerű. Az alperes helyesen alkalmazta az adómentességet a 2. forgalmi rendszámú gépjárműre. A Hivatal nyilvántartása szerint ugyanis 2005. január 1-jén e gépjármű tulajdonosa a felperes volt, mivel nem tett eleget a jogszabály szerinti változás-bejelentési kötelezettségének. A felperest az új gépjármű (1.) tekintetében gépjárműadó fizetési kötelezettség terheli, mert a súlyos mozgáskorlátozott személy is csak egy gépjármű után (2.) jogosult a mentességre.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte annak hatályon kívül helyezését, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát. A felperes fenntartotta a keresetben is kifejtett érvelését és arra hivatkozott, hogy a bírósági eljárás és a jogerős ítélet nem felel meg a Pp. 163. § (1) bekezdésében, a Gjt. 2. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltaknak. Hivatkozott arra is, hogy a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (továbbiakban BM r.) értelmében bejelentési kötelezettség nem terhelte, a határozatok téves jogértelmezésen alapulnak.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A rendkívüli jogorvoslati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján dönt (Pp. 275. § (1) bekezdése).

Az 1957. évi IV. törvény (továbbiakban Áe.) 26. § (1) bekezdése és a 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 97. § (4) bekezdése értelmében a hatóság köteles a határozathozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Az adóügyekben e tekintetben irányadó Áe. 43. § (1) bekezdés c) pontja értelmében továbbá a közigazgatási szerv határozatának tartalmaznia kell az ügy eldöntése szempontjából releváns tényállást az annak alapjául szolgáló bizonyíték megjelölésével együtt.

A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésére álló iratokból azt állapította meg, hogy bár az alperes érdemi döntését a Hivatal nyilvántartásának adataira alapította, a közigazgatási iratok között a Hivatal adatközlése nem lelhető fel. Ezért a felperes e körben helytállóan hivatkozott az ügy érdemi eldöntésére is kiható lényeges eljárási jogszabálysértésre.

Az iratokból megállapíthatóan a felperes, aki mozgáskorlátozott nyugdíjas, 2004. december 10-én a ... Kft-vel két adásvételi szerződést kötött. Az egyikkel eladta a 2. forgalmi rendszámú személygépkocsiját, a másikkal, mint üzembentartó, fiával - mint tulajdonossal együtt - megvásárolta az 1. forgalmi rendszámú személygépkocsit. Ez utóbbi gépjárművet a felperes 2004. december 23-án az önkormányzat okmányirodájában bejelentette és a gépjármű átírási illetékét is megfizette. A felperes ilyen előzmények után kérte 2005 évre, az 1. forgalmi rendszámú gépjárműre nézve az adómentesség engedélyezését.

A Gjt. 2. § (1) bekezdésének 2004. decemberében hatályos rendelkezései a következők voltak:

„Az adó alanya - a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - az, aki/amely az év első napján a gépjármű hatósági nyilvántartás szerinti tulajdonosa, illetőleg ha a hatósági nyilvántartás az üzembentartót is tartalmazza, akkor az adó alanya az üzembentartó (a továbbiakban együtt: tulajdonos). Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzembentartója van, akkor közülük az adó alanya az, aki/amely a hatósági adatszolgáltatást megelőző tárgyév utolsó napján az adó alanya volt. Hatósági nyilvántartás e törvény alkalmazásában a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény szerinti nyilvántartás”.

Az ismertetett szabályozásból következik, hogy az adóalanyiság megállapítása tekintetében a Gjt. 2. § (1) bekezdése általános

szabályt tartalmaz, egyben rögzíti azt is, hogy a speciális szabályokat a Gjt. 2. § (2)-(5) bekezdései tartalmazzák.

A Gjt. 2. § (4) bekezdése szerinti speciális szabály értelmében „amennyiben a tulajdonos az 5. § a)-b) vagy f) pontja alapján adómentes gépjárművét év közben elidegeníti vagy ennek a tulajdonosnak a tulajdonjoga más okból (haláleset stb.) megszűnik, az új tulajdonos a tulajdonszerzést követő hónap első napjától minősül adóalannak”.

A Gjt. 5. § f) pontja alapján mentes az adó alól bejelentésre a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítására szolgáló egy személyszállító gépjármű.

A felperes tehát alappal hivatkozott arra, hogy a Gjt. 2. § (2)-(5) bekezdései szerinti - a perbeli esetben (4) bekezdésbe foglalt - speciális szabályozásra figyelemmel, mivel gépjárművét év közben (2004. december 10-én) elidegenítette, tulajdonjoga megszűnt és az új tulajdonos a tulajdonszerzést követő hónap első napjától (2005. január 1-től) e járműre - a bejelentéstől és a hatósági nyilvántartás (Hivatal) adataitól függetlenül - adóalannak tekintendő. Az új tulajdonos adóalanyisága a Gjt. 2. § (4) bekezdése szerinti speciális törvényi szabályozásból alapján bekövetkezett még a 2005. január 1-jén hatályba lépett törvénymódosításokra és a 2. § (1) bekezdése szerinti általános szabályra, a Hivatal nyilvántartására tekintet nélkül.

Kiemeli e körben a Legfelsőbb Bíróság, a Gjt. 4. § (1) bekezdése is akként rendelkezik, hogy az adóalany körülményeiben, illetve a gépjárműben vagy használatának módjában beállt olyan változást, amely az adókötelezettségre is kihatással van, az e változásra okot adó körülményt a bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

A felperes tehát alappal hivatkozott arra, hogy esetében az adókötelezettség megállapításánál nem az év első napja szerinti és a Hivatal nyilvántartásából megállapítható adatok az irányadóak a 2. forgalmi rendszámú gépjármű tekintetében, valamint, arra is, hogy a BM r. 2004. július 1-től hatályos szabályai számára változás-bejelentési kötelezettséget nem írnak elő /34/2004. (VI. 28.) BM rendelet 63. § (1) bekezdése/.

Tekintettel arra, hogy a Gjt. 2. § (4) bekezdése az (1) bekezdés szerinti általános szabályozástól eltérően nem az év január 1-jén fennálló állapothoz, hanem a tulajdonjog átszállásának időpontját követő hónap első napjához kapcsolta az új tulajdonos adóalanyiságát, a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az alperes határozatába foglaltak alapján adómentesség iránti kérelmét nem lehetett volna elutasítani, illetve számára adófizetési

kötelezettséget nem lehetett volna előírni az újonnan megszerzett gépjármű tekintetében.

Az előzőekben részletezettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet és az alperes határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokon eljáró közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte (Pp. 275. § (4) bekezdése, 339. § (1) bekezdése). Az új eljárás során a Legfelsőbb Bíróság ítéletében kifejtett jogi álláspont figyelembevételével kell a közigazgatási szervnek a felperesi kérelem tárgyában érdemi döntését meghoznia.

A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az első fokú és felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó rendelkezések az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjában és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltakon alapulnak.

Budapest, 2007. november 29.

**Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk.
előadó bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró**